

ANTTI LANKINEN
Järvenpää

TERVEHDYS
2.6.2018

RIEMUYLIOPPILAAT LAKKIAISSA

Onnelliset lakkinne kohta saavat uudet ylioppilaat,
Arvoisat vanhan lukiomme opettajat,
Ikääntyneet vuoden 1968 ylioppilaat,
Hyvä juhlayleisö,

Miksi nousin tänne? Noh, minulle jäi hetki sitten lyhin tikku, kun arvoimme tervehdyksen tuojaa lähinnä juuri teille arvoisat valkolakin kohta kutreillenne painavat. Samalla tervehdin myös hätkähdyttävän nuoren näköisiä opettajia ja säikähdyttävän vanhan näköisiä vuoden 1968 ... poikaylioppilaita. Erityistervehdys aina ihanille saman vuoden tyttöylioppilaille.

Parhain kiitokseni rehtori Marja-Liisa Lehtiniemelle sekä Järvenpään yhteiskoulun ja lukion seniorit – yhdistykselle kutsusta vanhaan, joskin yllättäen muuttaneeseen opinahjoomme. Hienointa on tietenkin nähdä 50 vuotta sitten kadonneita vanhoja naamoja, joiden kanssa juhlittiin tuolloin todella merkittävää tapahtumaamme. Minusta kylläkin tuntui hetki sitten kasvoja katsellessa, että joukkoomme olisi eksynyt joku täysin vieras juhlija, mutta eiköhän asianlaita iltaan mennessä selkene...

Mutta asiaan. Kun huomasin joutuvani tänne pönttöön, mietin, mitä teille pitäisi sanoa. Aluksi mietin, mitä te haluaisitte minun sanovan? - ja päädyin kokemuksesta, että ette te mitään halua minulta kuulla – teillä on kiire juhlimaan ansaittua päiväänne ja kohta saatavaa lakkianne.

Mutta koska minut tänne määrättiin - jota kyllä pidän jonkin asteisena koulukiusaamisena - ja koska tämä vaihe on oikein koneella kirjoitettuna ohjelmassa, niin kai minun on otettava pakolliset kolme pointtia esiin – lähinnä kokemuspohjaisesti.

Aloitin lopusta; eli kun te tänään kauttaviiva (/) huomanaamuna hajaannutte kohti tulevaisuuttanne, kukin taholleen, pitäkää huoli yhteydenpidosta keskenänne, ettei 50 vuoden kuluttua käy kuten meille; ei saa yhteyttä ylioppilaskavereihin ja ne jotka saapuvat paikalle, näyttävät enemmän eläkkeellä olevilta entisiltä opettajiltamme kuin ylioppilaskuvamme oppilaskavereilta – eli ei tahdo enää tunnistaa. Vuosien lisääntyessä lisääntyy tarve tavata erilaisia vanhoja kaveriryhmiä ja kuulla kuulumisia – tulette sen huomaamaan.

Toinen pointti tuli mieleen tästä kännykästä, johon yritin kirjoitella hajanaisia ajatuksiani tätä pönttöä ja teitä varten; tämä vekotin on teidän elämänne tärkein laite nykyään – olen huomannut sen kolmesta jo aikuisesta lapsestani. 50 vuotta sitten minun perheessä ei ollut edes lankapuhelinta kotona maalla. Yhteyttä pidettiin naapurisukulaisen puhelimella, mikäli oli hätätapaus – ei siinä rakkaudesta luriteltu naapurin olohuoneessa monen korvaparin läsnä ollessa. Joskus lapseni ovat taivastellen kysyneet, ”miten ootte voinu tulla toimeen ilman kännykkää?” - itsekin sitä nykyään ihmettelen, enkä ole osannut kysymykseen tyhjentävästi vastata, mutta hengissä ollaan.

Niin tekniikka, kuin koko yhteiskuntamme on kehittynyt puolessa vuosisadassa

käsittämättömästi – niin se tulee tekemään seuraavankin 50:n vuoden aikana. Luulen, ettei tämänkaltaisia ylioppilaslakkiaisia tuolloin enää ole, ei ole myöskään nykyisenkaltaisia opettajiakaan. Oppi saadaan esimerkiksi kehittyvällä siru/digi-tekniikalla – minkä tahansa alan kaiken opin voi ostaa ihon alle hetkessä asennettavilla siruilla. Minkä tahansa maailman kielen saa hallintaansa hankkimalla oikean sirun – ei enää sanakirjoja eikä vuosien opiskelua.

Tieto voidaan myös "asentaa" säteilyttämällä aivoja, sopivaa tietoa tai taitoa sopivaan lohkoon manipuloimalla. Tai sitten tieto hankitaan kemiallisilla aineilla. Tästä minullakin on jo kokemuserää, kun 50 vuotta sitten ylioppilasjuhliessamme illan edetessä huomasin tietäväni kaikista mahdollisista teemoista ihan kaiken. Kemiallisten tuotteiden taso vaan tuolloin oli vielä niin heikko, että arvokas tieto oli liuennut olemattomiin jo seuraavan päivän iltaan mennessä.

Liikuntaosaaminen tulee tulevaisuudessa perustumaan geenimanipulaatioon, joten liikunnan opettajatkin joutuvat jäämään historiaan.

Joka tapauksessa 50 vuotta sitten erittäin korkealle arvostettu valkolakki, ylioppilasruusu ja äidin rintaan hankittava lyyramerkki muuttuvat tulevaisuudessa perinnevaalinnan kohteiksi.

Kolmas pointti pääsi jo unohtumaan, mutta kun ylioppilastoverini käskivät muistella vanhoja tapahtumia ja opettajia, niin ajatus siitä. Kuulin noin kuukausi sitten, että viimeinen lukio-opettajamme oli siirtynyt ns "ylimmille luokille" ja kun juuri hän opetti muun muassa minua, ettei poissaolevista saa puhua pahaa, niin jätän ne muistelut siihen. Sitä paitsi eräiden silloisten tempaustemme rikosvastuu ei uskoakseni ole vieläkään vanhentunut, joten ei niistäkään sen enempää...

Nyt muuten tuli mieleen se kolmas pointti: tämän päivän saavutuksenne on vasta alku, välivaihe, se on hyvä alku, mutta vain alku. Vaikka jostakusta teistä tuntuisi, etteivät kirjoitukset menneet ihan putkeen, niin antaa tuntua, mutta älkää antako sen masentaa. Nyt vasta alkavat ratkaisevat jatkovaiheet siitä, mitä teistä isona tulee. Tapasin hiljattain erään tutun, joka jäi kolme kertaa luokalleen ja on nyt ollut jo pitkään menestyvä matematiikantohtori, -professori. Olen tavannut myös kuuden ällän ylioppilaita (max tuohon aikaan!), jotka elävät sen kummemmin jatko-opiskelematta onnellisina taiteen harrastajina tai perheenemäntinä, kotirouvina. Kukaan teistä ei ole vielä menettänyt mitään – kaikilla on nyky-yhteiskunnassamme mahdollisuus valita ja löytää vihreä oksansa. Uskokaa itseenne!

Hyvä juhlayleisö,

Aika kuluu, me ihmiset siinä mukana...

Minun ikäluokkani isovanhemmat pelastivat äärimmäisissä olosuhteissa Suomelle itsenäisyyden ja rakensivat vankan perustan, mille yhteiskuntaamme rakentaa. Meidän vanhempamme ja me olemme edelleen rakentaneet 100-vuotiaasta isänmaastamme - monien puolueettomien kansainvälisten tutkimusten mukaan - maailman parhaan maan asua.

Meidän lapsillamme ja teillä on nyt vuoronne kehittää edelleen tätä käsittämättömän hyvää, mutta edelleenkin vajavaista yhteiskuntaamme.

Te tullette sen tekemään!

Vielä kerran kiitokset rehtori Marja-Liisa Lehtiniemelle sekä seniori-yhdistykselle mahdollisuudesta tavata teitä kaikkia täällä tänään.

Hyvää juhlapäivää ja juhlailtaa sekä hyviä tulevaisuuden valintoja uusille ylioppilaille.

Kiitos.